

Terugblik congres Rookvrije Zorg 2022

Congres Rookvrije Zorg, 10 november 2022

Op 10 november 2022 vond het interactief en online congres 'Zorg voor rookvrije zorg' plaats. Het thema was 'Ga het gesprek aan'. Hiermee wordt het gesprek met medewerkers, collega's, rokers, beleidsmakers, bestuurders, managers, cliëntenorganisaties en cliënten aan huis bedoeld. Via deze nieuwsbrief een terugblik op het congres, georganiseerd door het [Trimbos-instituut](#), de [NVZ](#), de [NFU](#), de [Nederlandse ggz](#), [Verslavingskunde Nederland](#), [ActiZ](#) en de [VGN](#).

**Het was een divers, leerzaam
en inspirerend congres,
blijkt ook uit de reacties:**

*“Bedankt voor de leerzame
middag! Ik heb weer genoeg
input en energie gekregen om
er weer tegenaan te gaan. Ik
ga met rokende collega’s het
gesprek aan!”*

“Echt leerzaam en compleet.”

“Leerzaam, duidelijk en laagdrempelig!”

Inhoudsopgave

Partners congres.....	03
Nationaal Preventieakkoord.....	03
Contact met aanjagers.....	03
Fragmenten congres.....	05
Hulpmiddelen.....	07
Lopende zaken.....	10
Agenda.....	10

Partners congres

'Zorg voor rookvrije zorg'

- Trimbos-instituut
- Verslavingskunde Nederland
- De Nederlandse GGZ
- Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU)
- Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ)
- ActiZ (branchevereniging Nederlandse ouderenzorg)
- Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN)
- Ministerie van VWS

Nationaal Preventieakkoord

Zorginstellingen en behandelaren kunnen mensen helpen om te stoppen met roken. Samen zetten we ons in voor een rookvrije samenleving en rookvrije zorg. Dit doel is vastgelegd in het Nationaal Preventieakkoord, dat is ondertekend door de Nederlandse ggz, Verslavingskunde Nederland en vele andere organisaties. In het [Nationaal Preventieakkoord](#) is in 2018 vastgelegd dat in 2030 de gehele zorg rookvrij is.

Contact met aanjagers rookvrije zorg

In 2030 is de gehele zorg rookvrij. Dit doel kunnen we samen bereiken. Wil je meer weten over jouw organisatie rookvrij maken? Neem dan contact op met één van de aanjagers rookvrije zorg op de volgende pagina.

www.rookvrijezorg.com

www.rookvrijezorg.com bevat verdieping en praktische informatie om een rookvrije werk- en behandelcultuur te realiseren. Je vindt er, naast de laatste ontwikkelingen, de Toolkit Rookvrije Zorg. Ook staan er andere handige materialen, zoals richtlijnen, websites, e-learnings, artikelen, ervaringen, FAQ's, checklists en tips, verdeeld onder acht thematische pijlers.

Verslavingskunde Nederland

Anton van Balkom, AvBalkom@denederlandseggz.nl

Attie van der Meulen, AvdMeulen@verslavingskundenederland.nl

NFU

Zinzi Pardoel, z.e.pardoel@umcg.nl

Rianne de Roos, r.a.de.roos@umcg.nl

De Nederlandse ggz

Anton van Balkom, AvBalkom@denederlandseggz.nl

Trijnje Rozema, TRozema@denederlandseggz.nl

ActiZ en VGN

Tjerk Jonker, t.jonker@actiz.nl

Suzanne Mol, s.mol@actiz.nl

NVZ

Heeft momenteel geen aanjager

Ondersteuning vanuit het Trimbos-instituut

Emma Koopman, rookvrijezorg@trimbos.nl

Esther Croes

In gesprek met Brian van der Vlies en Trijnie Rozema

Fragmenten congres rookvrije zorg

Lezing over roken en rookvrije zorg

Dagvoorzitter [Esther Croes](#) is arts-epidemioloog en werkt bij het programma Tabak en Drugs bij het Trimbos-instituut. Zij heeft een [lezing](#) gegeven over waarom het belangrijk is om als medewerker in de zorg het gesprek over roken aan te gaan [[terugkijlink](#): 02:30 - 24:35]. Daarin nam zij ons ook mee in de huidige cijfers over roken en de gevolgen van roken en meeroken, en besprak zij de stand van zaken van de rookvrije zorg. Haar presentatie staat ook bij de pijler [Bestuur, beleid en commitment](#).

Gehandicaptenzorg gaat aan de slag

Brian vertelde hoe hij gestopt is met roken binnen de instelling waar hij woont en hoe belangrijk het is om ook binnen de gehandicaptenzorg bewoners te helpen met stoppen. Ook personeelsleden kunnen stoppen en (meer) aandacht hebben voor gezond leven. Als je binnen je instelling aan de slag wilt met rookvrije zorg, neem dan contact op met [Tjerk Jonker](#) of [Suzanne Mol](#), zij zijn de aanjagers binnen de ouderen- en gehandicaptenzorg.

Lezing over rookstopgesprek met medewerkers

Dr. [Floor van den Brand](#) is postdoctoraal onderzoeker op het gebied van (stoppen met) roken aan de Universiteit Maastricht. Zij gaf een [lezing](#) over wat het effect is van financiële beloningen voor medewerkers als zij stoppen met roken [[terugkijlink: 40:00 - 1:10:00](#)]. Daarnaast presenteerde zij de [factsheet](#) waarin staat hoe werkgevers op een positieve manier met hun werknemers een gesprek kunnen houden over stoppen met roken. Haar presentatie staat ook bij de pijler [Bestuur, beleid en commitment](#) en de factsheet bij de pijler [Gezonde werkplek](#).

Het gesprek aangaan op een andere manier

De kaartenset [Roken besproken](#) is een mooie praktische opstap voor zorgverleners om het gesprek met rokers aan te (blijven) gaan. Deze set bevat veel voorbeeldzinnen die direct in de praktijk kunnen worden toegepast. [[terugkijlink: 1:10:00 - 1:22:00](#)] De kaartenset van Sylvia Heddema staat ook bij de pijler [Stoppen-met-roken-zorg](#).

Argumenten tijdens gesprekken met cliënten of collega's

Actrice Greet Vos is met medewerkers uit de zorg het gesprek aangegaan over roken [[terugkijlink: 1:22:15 - 2:02:45](#)].

Enkele reacties uit het publiek:

- *“Hilarisch rollenspel! Het ziet eruit of ze hier ook veel lol in heeft, erg leuk en goed gedaan!”*
- *“Ik heb aan deze rollenspellen nu al meer dan aan de training die ik een paar jaar geleden heb gevolgd. Heel herkenbaar allemaal.”*
- *“De actrice speelt haar rol erg overtuigend.”*

Steun van VWS

Ook onze staatsecretaris ondersteunt de aanjagers voor de rookvrije zorg en steekt een ieder met bijgaand filmpje een hart onder de riem. [[terugkijlink: 2:52:00 - 2:54:20](#)]

Hulpmiddelen voor rookvrije zorg

Het Very Brief Advice (VBA)

Het 'Very Brief Advice' (VBA) is een bewezen effectieve gespreksmethode om patiënten/ cliënten in 30 seconden op een positieve manier te motiveren om te stoppen met roken. Het **VBA** bestaat uit drie stappen (vraag, vertel en verwijst). Kijk voor meer informatie, hulpmiddelen of voorbeelden bij de pijler [Stoppen-met-roken-zorg](#). Lees [hier](#) over de toepassing in je eigen organisatie. Gratis een aantal fysieke exemplaren bestellen? Mail dan naar rookvrijezorg@trimbos.nl.

Ook voor de ggz en verslavingszorg is een soortgelijk [kaartje](#) ontwikkeld met handige openingszinnen en andere tips.

The image shows the cover of a booklet titled 'Very Brief Advice+' and a sample page from the 'Toolkit Rookvrije Zorg'. The cover features a group of healthcare professionals holding hands in a circle against a blue sky background. The text on the cover includes the website 'www.rookvrijezorg.com', the title 'Very Brief Advice+', and the subtitle 'Bewezen effectieve stoppen-met-roken interventie in 3 stappen'. The logo for 'Trimbos Instituut' is visible in the bottom right corner of the cover. The sample page lists three key steps with checkmarks:

- Vraag naar rookstatus:** "Rookt u (nog)?"
- Vertel dat professionele hulp en evt. medicatie het meest effectief is:** "Mocht u willen stoppen, dan gaat dat het beste met professionele begeleiding en evt. pleisters of andere medicatie. Zou u dit willen?"
- Verwijs warm:** "Mag ik uw gegevens delen met de stoppen-met-roken begeleider om een afspraak in te plannen?" of plan direct een afspraak (bij jezelf of collega).

Below these steps, there is a section titled 'Afhankelijk van motivatie:' with three sub-points:

- Patiënt wil wel stoppen: **Verwijs warm** (stap 3).
- Patiënt twijfelt: **Verwijs warm** (stap 3) naar professional die motivatie kan verhogen.
- Patiënt wil niet stoppen: Vertel dat hulp binnen handbereik is. Geef aan dat je er op terug komt.

The logo for 'TOOLKIT ROOKVRIJE ZORG' is located in the bottom right corner of the sample page.

Wachtkamerfilmpjes

Bij het rookvrij maken van een zorginstelling is het belangrijk om draagvlak te creëren bij de cliënten en bezoekers. Daarom zijn er [gratis wachtkamerfilmpjes](#) ontwikkeld waarin wordt uitgelegd wat rookvrije zorg betekent. Er zijn (geluidloze) wachtkamerfilmpjes beschikbaar voor alle zorgsectoren. De filmpjes staan bij de pijler [Communicatie](#).

Interventie voor rokende cliënten met een LVB

De [interventie 'Wat vind ik van mijn roken'](#) is ontwikkeld voor rokende cliënten met een licht verstandelijke beperking. Het hoofddoel van de interventie is het verhogen van de motivatie om te stoppen met roken. Meer informatie over stoppen met roken bij mensen met een LVB staat bij de pijler [Stoppen-met-roken-zorg](#).

E-learning over het stopadvies

Stoppen met roken ter sprake brengen bij uw patiënt of cliënt kan best lastig zijn. In [deze gratis e-learning](#) van het Trimbos-instituut leer je hoe je een gesprek over stoppen met roken begint, een rookstopadvies geeft en op welke manier je het beste kunt doorverwijzen naar een begeleider. Want een rookstopadvies van een zorgverlener kan precies dat laatste zetje zijn dat een roker over de streep helpt. De e-learning staat bij de pijler [Opleiding en training](#).

E-learning over rookvrij maken van de GGZ

De [e-learning 'De Rookvrije GGZ'](#) motiveert professionals uit de ggz en de verslavingszorg om hun steentje bij te dragen aan het rookvrij maken aan hun organisatie. Deze E-learning is ontwikkeld door GGZ Ecademy in samenwerking met de Nederlandse ggz en Verslavingskunde Nederland. De E-learning is in 2022 nog gratis toegankelijk voor iedereen en staat bij de pijler [Opleiding en training](#).

Hoe zit het nu met vaperen?

Esther Croes van het Trimbos-instituut sprak in het televisieprogramma Koffietijd [over de ontwikkelingen omtrent jongeren en vaperen](#).

Esther lichtte toe hoe de tabaksindustrie er met dit nieuwe product alles aan doet om nieuwe klanten te werven. Ook ging ze dieper in op de ingrediënten, de schadelijkheid en gevolgen.

Het rookstopadvies in Medisch Contact

Rokende patiënten staan overwegend positief tegenover een gesprek met een zorgverlener over rookstopzorg. Dat blijkt uit een recent gepubliceerd [artikel in Medisch Contact](#). Wetenschappelijk medewerker Petra Hopman legt in [dit blog](#) uit waarom het een gemiste kans is om het gesprek over roken te mijden in de spreekkamer. Het blog en artikel staan op [rookvrijezorg.com](#), bij de pijler [Stoppen-met-roken-zorg](#).

Welkom bij KISMET

De stoppen-met-roken interventie in de GGZ

Lopende zaken

KISMET-studie

De KISMET-studie is op zoek naar FACT-teams die zich actief willen inzetten om volwassen cliënten te helpen om te stoppen met roken. De KISMET-studie onderzoekt of een integratieve behandeling ondersteuning biedt bij het stoppen met roken bij mensen met een ernstige psychische aandoening.

Meer info over de studie en vergoeding via kismetstudie.nl en kismet.studie.beta@vu.nl.

Agenda

December 2022

*Netwerkbijeenkomst Rookvrije ouderen- en gehandicaptenzorg: **maandag 12 december** (15.00-16.00 uur), online. Doelgroep: alle medewerkers uit de ouderen- en gehandicaptenzorg. Inhoud: kennis delen uit de praktijk. Programma en aanmelden via [deze pagina](#).*

2023

*NNvT congres: **vrijdag 14 april**, Villa Jongerius Utrecht. Doelgroep: onderzoekers uit verschillende wetenschappelijk disciplines. Inhoud: (pre-)klinisch onderzoek, farmacologie van nicotineverslaving, epidemiologische studies en beleidsonderzoek. Programma en aanmelden via [deze pagina](#).*

